

Jouni Riihelä
tekninen johtaja DI
Mikkelin kaupunki

Väylästön merkitys ja vaikuttavuus pysyvät

Suomalaisen tieverkoston alkuhistoriasta tiedetään, että ensimmäisen kerran Häme ja Savo yhdistettiin 1440-luvulla osittain vesistöosuuksina kulkeneena talvitiellä.

Suuri osa tiestä kulki pitkiä matkoja alueilla, joilla ei asujaimistoa ollut. Tien ylläpito oli vastuutettu tienpitovelvollisille, joiden urakka-alueet saattoivat olla hyvinkin kaukana, korpien takana. Tien ylläpito johti vuosikymmeniä jatkuneisiin kunnossapitoriiitoihin.

Tien ylläpito johti vuosikymmeniä jatkuneisiin kunnossapitoriiitoihin.

Ruotsin laajentuminen ja sen harjoittama idän politiikka, johti varsinaisen Savontien syntymiseen. Syntyi hallinnon ja sodankäynnin yhteys, jonka päässä sijaitsi Olavinlinna. Tiellä oli jonkinlaista merkitystä itälänsi suuntaiselle kaukoliikenteelle, mutta kaupankäynnin valtaväylää siitä ei tullut. Kaupankäynnin tärkeimmät kulkusuunnat olivat siihen nähden poikittain. Savontietä ei saatu kuntoon 1500-luvulla.

Tien linjauksen synnystä kerrotaan tarinaa, jonka mukaan vanha mies olisi etsinyt tielle paikkaa läpi erämaan kiiveten korkeisiin ja vanhoihin puihin tähyillen

sopivia suuntia. Mies merkitsi hyväksi havaitsemaansa linjaa lyömällä pilkkoja puiden runkoihin. Tien linjausta korjailtiin tämän tästä ja sen paikka vakiintui, myös Mikkelin kohdalla, melko lailla nykyiselleen 1600-luvulla.

Vuosisatoja on kulunut ja moni asia on muuttunut. Valtatien geometrisiä linjauksia ja poikkileikkauksia piirretään nykyisin digitaalisten 3D-maastomallien päälle. Tuleva väylä koeajetaan simulaattoreissa ajettavuuden varmistamiseksi ja maisemaan istuttamisen varmistamiseksi. Tien toteutusmalli siirtyy rakennuskoneisiin digitaalisesti, eivätkä mestarit juuri pape-

Tien linjauksen synnystä kerrotaan tarinaa, jonka mukaan vanha mies olisi etsinyt tielle paikkaa läpi erämaan kiiveten korkeisiin ja vanhoihin puihin tähyillen sopivia suuntia.

risia pituus ja poikkileikkauksia maastossa tarkastele. Rakentaminen on tehokasta ja edistyy vauhdilla, kuten Destian tietyömaata Mikkelin kohdalla seuratessa voi hyvin havainnoida. Väylästäön kunnossapidon ongelmista ja riittävän rahoituksen puutteesta ei ole vuosisadoissa päästy eroon, kuten kelirikkokauden nyt edetessä voimme Savossakin havaita.

Hallinnon valtaväylät ovat nykyisin valokaapeleita. Valtatietä pitkin kulkee lähinnä lobbaus ja vaikuttajamatkalla olevia kuntien edustajia matkalla pääkaupunkiin. Vahva puolustuksellinen merkitys nykyisellä Savontiellä edelleen on. Päämajakaupungin perinteisiinkin hyvin nojaten on Puolustusvoimien Maavoimien esikunta Mikkeliissä. Ilmasilta lentokentälle ja Savon tiet muodostavat tänä päivänäkin puolustuksellisen yhteyden.

Väylän kaupankäynnillinen merkitys on Savontien historian aikana muuttunut kaikista radikaaleimmin. Toimivat ja

Vahva puolustuksellinen merkitys nykyisellä Savontiellä edelleen on.

vetävät väylät ovat elinehto elävälle ja kehittyvälle seutukunnalle, kaupungillekin. Kunnossa oleva infrastruktuuri ja kattavat liikenneyhteydet ovat edellytys elinkeinoelämän kilpailukyvyyn kehittymiselle ja ulkomaisten yritysten sijoittumiselle alueelle.

Älyliikenne lienee tämän ajan kuumin infra-alan trendi. Se tuottaa matkaavalle uutta reaaliaikaista informaatiota ja tarjoaa väylän varrella olevia palveluja ja houkutteuksia matkaajalle. Tämä osa älyliikenteestä luo ennen kokemattomia näkyvyyttä ja mahdollisuuksia kaupunkiseuduille ja alueen yrittäjille. Vastaavasti tulevaisuudessa ajoneuvot tuottavat liikennekeskuk-

sille ajantasaista tietoa liikennevirroista ja -häiriöistä. Jopa auton ilmatyynyn laukeaminen aikaansaa pelastusviranomaiselle siirtyvän apupyynnön.

Mikkelikin elää elinvoimaisesta maaseudusta ja aluetalouden näkökulmasta viennistä. Meillä on lukuisia yrityksiä alemman tieverkon varrella. Maatalousyrittäjien tuotanto siirtyy nopeasti ja raikkaana kuluttajien lautaselle. Metsäteollisuuden raaka-ainevirrat alueelta tehtaisiin vain kasvavat uusien Äänekosken ja Kuopion sellutehdasinvestointien myötä. Varkauden jätteenpolttolaitos muuttaa jätevirrat lämmöksi ja osaltaan lisää väylästäön kuljetuksellista merkitystä. Elinkeinorakenteen monipuolistuessa biotalous ja palveluteollisuus nousevat vahvistamaan käynnissä olevaa rakenne muutosta.

Viitosväylä, jota nyt Mikkelin kohdalla parannetaan, on Itä-Suomen elinkeinoelämän ja kaupunkiseutujen kehityksen

Jopa auton ilmatyynyn laukeaminen aikaansaa pelastusviranomaiselle siirtyvän apupyynnön.

moottori. Helminauhana se kytkee kaupunkiseutujen työssäkäyntialueet toisiinsa ja muualle Suomeen. Väestöstä 320 000 asuu 400 kilometrin pituisella välillä, Lusi – Kajaani. Etelä-Savon työpaikoista, joita on tien vaikutusalueella noin 125 000, sijaitsee 10 kilometrin säteellä viitostiestä.

Alueella tuotetuilla tavaroilla ja niiden kuljetuksilla on merkittävä merkitys aluetaloudelle. Kaiken kaikkiaan tavaraliikenteestä runsas 2/3 hoidetaan alueellamme maanteitse. Tämä ja tavarankuljetuksen nopeus on laskentatavasta riippuen synnyttänyt Suomeen noin 20 000 logistiikkayritystä, jotka työllistävät noin 100 000 henkilöä.

Väylästäömme kuljettaa alueellemme myös runsaasti vapaa-ajan asukkaita, lähinnä pääkaupunkiseudulta. Venäläisten matkailuvirroilla on iso merkitys alueellemme, vaikkakin nyt elämme pientä ja väliaikaista notkahdusta. Mikkeliissä on

Maatalousyrittäjien tuotanto siirtyy nopeasti ja raikkaana kuluttajien lautaselle.

Väylästäömme kuljettaa alueellemme myös runsaasti vapaa-ajan asukkaita, lähinnä pääkaupunkiseudulta.

noin 11 000 vapaa-ajan asuntoa, joka on lajissaan kuntaennätys Suomessa. Tämä lähes kaksinkertaistaa kunnan väkimäärän kesäkuukausina. Ympärivuotisesti asuttavien vapaa-ajan asuntojen määrän kasvun myötä vapaa-ajan asukkaiden vaikuttavuus etätömahdollisuuksineen on piristänyt alueen talvikuukausia. Osaltaan tämäkin luo kunnossapidon ja ajettavuuden ympärivuotista painetta väylästäöllemme.

Mikkeliissä järjestetään kesällä 2017 Asuntomessut. Se merkitsee Kirkonvarkauden alueelle lähes 20 miljoonan investointeja työmahdollisuuksineen seuraavan kahden vuoden aikana. Messut tapahtumana keräävät runsaasti alueelle kesävieraita, jotka hyödyntävät palvelujamme ja väylästäömme. Merkittävin osa messuvieraista käyttää omaa autoaan tapahtumaan päästäkseen. Katsotaanpa miltä suunnalta asiaa tahansa, niin on kiistatonta, että kaupungin kehityksen ja ponnistelujen kannalta liikenteen välityskyky, kulkemisen nopeus ja liikkumisen turvallisuus ovat erittäin keskeisiä asioita verkostollamme.

Mikkeliissä järjestetään kesällä 2017 Asuntomessut.

Meneillään oleva Mikkelin kohdan valtatie remontti parantaa ensisijaisesti väylästäön ominaisuuksia, mutta olennaisesti myös maankäytön tarpeita. Paikallinen kevyenliikenteen verkon ajettavuus ja yhteyksien säteittäinen muodostuminen kehittyvät projektin aikana. Kun, Visulahden ohitus on saatu seuraavan hallituksen toimesta käyntiin, on vaikutukset olennaisesti nykyistä hanketta laajemmat ja kohdistuen koko Itä-Suomeen. Tämän Mikkeli-Juva yhteysvälin jatko projektin käynnistymisen myötä voisi jo sanoa, että Savontien kuntoon liittyvät riitaisuudet 1600-luvulla on tämän sukupolven toimesta saatu Mikkelin kohdalla ratkaistua.